

CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ HASAN FERDİ TURGUTLU TEKNOLOJİ FAKÜLTESİ YAZILIM MÜHENDİSLİĞİ

YZM 2116

VERİ YAPILARI

2020 – 2021 BAHAR DÖNEMİ

ÖDEV – 3

182805013

Yakup Hamit HANCI

II. Öğretim

Öğretim Görevlisi

Dr. Yusuf ÖZÇEVİK

HAZİRAN 2021 MANİSA Geçen ödevde liste yapısında tuttuğumuz öğrencileri bu kez ağaç yapısında tutarak bir takım ağaç yapısına özgü fonksiyonlarla listeleme, silme, ekleme, aratma işlevlerini gerçekleştireceğiz. Farklı sıralamada olan üç farklı öğrenci datalarını ağaç yapısına ekleyip dosyadaki sıralamanın ağaç yapısının dengesini ne şekilde etkilediğini inceleyeceğiz.

Ama önce ekran görüntülerine bir bakalım.

Şekil 1 – Ana Menü

```
C:\Users\Yakup\Desktop\BAHAR 2DONEM\b_VERI YAPILARI\ODEV [ 3 ]\ODEV3\a.exe
                                                                                                                      data1.txt icin: [1]
data2.txt icin: [2]
data3.txt icin: [3]
data2.txt icin:
Seciminiz: 3
pre-order listeleme icin: [R]
in-order listeleme icin: [I]
in-order listeleme icin: [I]
post-order listeleme icin: [0]
Seciminiz: i
1001064
                     SUMEYYE KUBRA - SOGUT
1001065
                     EYUP - SUKAN
1001066
                     NAZIRE - BELKIN
                     NAZIRE - BELKIN
SIBEL - UYSAL
MERVE - OZTURK
FESIH - AKTAS
MEHMET SAHIN - AY
ILYAS - KARYAGDI
NAGIHAN - OTSUP
1001067
1001068
1001069
1001070
1001071
1001072
                     FILIZ - URAZ
ADEM - KARAKAS
ZEHRA - AYBAR
HALIL - OFLAZ
ESRA - GUNDOGDU
1001073
1001074
1001075
1001076
1001077
                      SEFA - KUKMEN
1001078
                      SEVIL - HAFIZOGLU
1001079
                     MUGE - DIKTAS
1001080
                     HASAN - YILDIZ
1001081
1001082
                      AYSEGUL - YILMAZ
1001083
                      NAZLI - ARIK
1002001
                      SEVGI - YILMAZ
1002002
                      CEYLAN - MERCAN
1002003
                     NERMIN - CAKIR
1002004
                      GOKHAN - KAYA
```

Şekil 2 – Öğrenci Listeleme İşlemi

```
C:\Users\Yakup\Desktop\BAHAR 2DONEM\b_VERI YAPILARI\ODEV[3]\ODEV3\a.exe — X

data1.txt icin: [1]
    data2.txt icin: [2]
    data3.txt icin: [3]

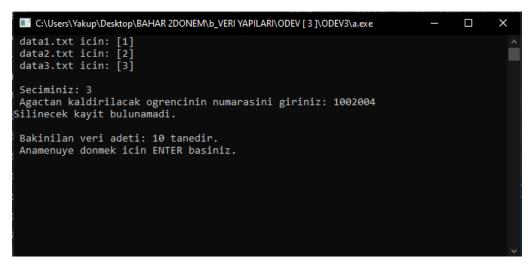
Seciminiz: 3
    Agactan kaldirilacak ogrencinin numarasini giriniz: 1002004

Kayit silindi.

Bakinilan veri adeti: 7 tanedir.
Anamenuye donmek icin ENTER basiniz.
```

Şekil 3 – Öğrenci Silme İşlemi

Görüldüğü üzere normal sıralı listelemede 24'üncü sırada olan *GÖKHAN KAYA* ağaç yapısının avantajlarından yararlanıldığı zaman sadece 7 işlem sonrasında bulunduğu yerden silinmiş oluyor.

Şekil 4 – Olmayan Öğrenci Silme İşlemi

Ve yine ağaç yapısının verdiği gereksiz dallara bakmama avantajı sayesinde listede olmayan bir veriyi silmeye kalkıştığımızda tüm listeyi adım adım -68 adım- gezmek yerine sadece bulunma ihtimalinin bulunduğu yere kadar bakar eğer oralarda yoksa listede olmadığı kanısına varılır ve sadece 10 adımda listede olmadığı anlaşılır.

Hazır konu açılmışken ağaç yapısının arama işlemlerinde bize sağladığı hızdan da bahsedelim. Projede ikili ağaç yapısı için arama işlemlerinde kullandığımız iki tür arama fonksiyonu var. Bunlar *ilk derinlik arama (DFS)* ve *ilk genişlik arama (BFS)*. DFS önce derinlemesine inerek köke uzak olma ihtimali olan verileri ararken hız kazandırır, BFS ise önce genişlemesine yani kökün tüm komşularına öncelik vererek arama işlemini yürütür önce

komşuların tümüne bakmasından da anlayacağınız üzere BFS köke yakın olması muhtemel verileri aratırken bize hız kazandırır.

Üç adet verimiz olduğunu söylemiştik data1.txt dosyasında veriler sıralı bir şekilde tutulur, data2.txt dosyasında ise tam tersi yani ters sıralı olarak tutulurlar. Data3.txt de ise veriler tamamen rastgele tutuluyor.

Verilerin sıralı tutulması ağaç yapısı için iyi değil. Şimdi diyeceksiniz ki neden iyi değil? Sıralı tutulan veriler ağaç yapısının dengesini bozmaktadır. Sıralı verileri ağaç yapısına eklerken birtakım önlemler alınmalıdır. Medyan bulma ve döndürme bunlardan bazıları. Verilerin sıralanışındaki rastgelelik ağaç yapısının daha dengeli ve daha çok ağaç görünümünü andırmasını sağlar.

```
C:\Users\Yakup\Desktop\BAHAR 2DONEM\b_VERI YAPILARI\ODEV[3]\ODEV3\a.exe — X

Agacta aranacak ogrencinin numarasini giriniz: 1002004
data1.txt icin: [1]
data2.txt icin: [2]
data3.txt icin: [3]

Seciminiz: 1
ilk derinlik arama yontemi icin: [D]
ilk genislik arama yontemi icin: [B]

Seciminiz: d
1002004 GOKHAN - KAYA

Bakinilan veri adeti: 24 tanedir. Anamenuye donmek icin ENTER basiniz.
```

Şekil 5 – Sıralı data'dan oluşan ağaçta DFS arama işlemi

```
C:\Users\Yakup\Desktop\BAHAR 2DONEM\b_VERI YAPILARI\ODEV[3]\ODEV3\a.exe — X

Agacta aranacak ogrencinin numarasini giriniz: 1002004
data1.txt icin: [1]
data2.txt icin: [2]
data3.txt icin: [3]

Seciminiz: 1
ilk derinlik arama yontemi icin: [D]
ilk genislik arama yontemi icin: [B]

Seciminiz: b
1002004 GOKHAN - KAYA

Bakinilan veri adeti: 24 tanedir. Anamenuye donmek icin ENTER basiniz.
```

Şekil 6 – Sıralı data'dan oluşan ağaçta BFS arama işlemi

```
C:\Users\Yakup\Desktop\BAHAR 2DONEM\b_VERI YAPILARI\ODEV[3]\ODEV3\a.exe — X

Agacta aranacak ogrencinin numarasini giriniz: 1002004
data1.txt icin: [1]
data2.txt icin: [2]
data3.txt icin: [3]

Seciminiz: 2
ilk derinlik arama yontemi icin: [D]
ilk genislik arama yontemi icin: [B]

Seciminiz: d
1002004 GOKHAN - KAYA

Bakinilan veri adeti: 45 tanedir. Anamenuye donmek icin ENTER basiniz.
```

Şekil 7 – Ters sıralı data'dan oluşan ağaçta DFS arama işlemi

```
C:\Users\Yakup\Desktop\BAHAR 2DONEM\b_VERI YAPILARI\ODEV[3]\ODEV3\a.exe — X

Agacta aranacak ogrencinin numarasini giriniz: 1002004
data1.txt icin: [1]
data2.txt icin: [2]
data3.txt icin: [3]

Seciminiz: 2
ilk derinlik arama yontemi icin: [D]
ilk genislik arama yontemi icin: [B]

Seciminiz: b
1002004 GOKHAN - KAYA

Bakinilan veri adeti: 45 tanedir. Anamenuye donmek icin ENTER basiniz.
```

Şekil 8 – Ters sıralı data'dan oluşan ağaçta BFS arama işlemi

```
C:\Users\Yakup\Desktop\BAHAR 2DONEM\b_VERI YAPILARI\ODEV[3]\ODEV3\a.exe — X

Agacta aranacak ogrencinin numarasini giriniz: 1002004
data1.txt icin: [1]
data2.txt icin: [2]
data3.txt icin: [3]

Seciminiz: 3
ilk derinlik arama yontemi icin: [D]
ilk genislik arama yontemi icin: [B]

Seciminiz: d
1002004 GOKHAN - KAYA

Bakinilan veri adeti: 26 tanedir. Anamenuye donmek icin ENTER basiniz.
```

Şekil 9 – Sırasız data'dan oluşan ağaçta DFS arama işlemi

```
C:\Users\Yakup\Desktop\BAHAR 2DONEM\b_VERI YAPILARI\ODEV [3]\ODEV3\a.exe — X

Agacta aranacak ogrencinin numarasini giriniz: 1002004
data1.txt icin: [1]
data2.txt icin: [2]
data3.txt icin: [3]

Seciminiz: 3
ilk derinlik arama yontemi icin: [D]
ilk genislik arama yontemi icin: [B]

Seciminiz: b
1002004 GOKHAN - KAYA

Bakinilan veri adeti: 33 tanedir. Anamenuye donmek icin ENTER basiniz.
```

Şekil 10 – Sırasız data'dan oluşan ağaçta BFS arama işlemi

Görüldüğü üzere sıralı datalarda ağacın dengesi bozulup bağlantılı liste yapısına dönüşmüştür.

Sırasız datada ise ağaç daha dengeli dağılmıştır.

Tüm merak edilenler için kaynak kod ve açıklamaları .ZİP dosyasının içerisinde mevcut.